

STORTINGET

Innst. 247 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Dokument 8:71 S (2023–2024)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om
Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård
om en rausere pleiepengeordning

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger, før pleiepenger avkortes, til å tilsvare den til enhver tid gjeldende inntektsgrensen for uføre, som i dag er 0,4 G. Inntektsgrensen gjelder for hvert kalenderår og justeres ut fra endringer i folketrygdens grunnbeløp.
- Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre loven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør, får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenger, i stedet for at enkelte kun får beholde pleiepenger i opptil 30 stønadsdager som i dag.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Komiteens behandling

Komiteen ba i brev av 18. januar 2024 om statsrådets vurdering av forslaget. Statsrådets svarbrev av 31. januar 2024 følger vedlagt.

Som ledd i komiteens behandling ble det åpnet for skriftlig innspill. Det kom ett innspill.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Per Vidar Kjølmoen, Tuva Moflag, Anette Trettebergstuen og Torbjørn Vereide, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Tor Inge Eidesen og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø og lederen Freddy André Øvstegård, og fra Rødt, Mímir Kristjánsson, viser til Representantforslag 71 S (2023–2024) fra representanter fra Sosialistisk Venstreparti om en rausere pleiepengeordning. Forslaget går ut på å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger før pleiepenger avkortes og å endre loven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenger.

Komiteen viser til statsrådets vurdering av forslaget. Statsråden uttaler at det at representantene hevder at det er en inntektsgrense på 10 000 kroner ved mottak av pleiepenger før avkorting, og at de ønsker at denne økes og G-reguleres, må bero på en misforståelse.

Statsråden skriver at pleiepenger beregnes som sykepenger og gis med 100 pst. av beregningsgrunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet, at dette innebærer at mottaker får erstattet det vedkommende taper av arbeidsinntekt, og at det ikke er noen inntektsgrense eller fribeløp knyttet til denne ytelsen slik som ved uføretrygd. Statsråden skriver videre at når mottaker av pleiepenger gjenopptar arbeid eller får pensjonsgivende inntekt, skal pleiepengene avkortes tilsvarende, slik som for sykepenger, og at det er den inntekten som bortfaller som erstattes av ytelsen. Uten en slik regulering ville vedkommende fått dobbeltkompensasjon.

Komiteen viser til at statsråden mener at pleiepenger er en inntekterstatningsordning for yrkesaktive som har omsorg for et barn som på grunn av sykdom trenger kontinuerlig tilsyn og pleie, og at ordningen med fortsatt rett til pleiepenger i en viss periode etter barnets død dermed ikke er en stønad knyttet til sorgen over å ha mistet et barn, men at den er knyttet til behovet for en overgangsperiode før gjenopptak av arbeid og at differensieringen på stønadslengden speiler nærheten til arbeidslivet.

Komiteen viser til at statsråden mener at mottak av pleiepenger gir samme rett til sykepenger som arbeidsinntekt, og at foreldre som ikke er i stand til å arbeide i lengre tid etter et dødsfall, har rett på sykepenger. Statsråden skriver til slutt at hun mener at reglene for pleiepenger ved barns død er gode og treffende ut fra intensjonen med ordningen, og at pleiepengeordningen ble kraftig utvidet i perioden 2017–2019, og at en evaluering som ble lagt frem av Oxford Research i 2022 viser at ordningen fungerer godt.

Komiteen viser for øvrig til statsrådets uttalelse.

Komiteen viser til at det har kommet inn ett skriftlig innspill til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at i dag kan mottakere av pleiepenger kun tjene inntil 10 000 kroner før pleiepengene blir avkortet. Denne grensen har vært lik i mange år. Mottar man pleiepenger, kan man ikke stå i jobb, men barns pleiebehov endrer seg i løpet av uker og år. Disse medlemmer ser at mange foreldre ønsker å bidra til oppgaver som gjerne honoreres eller lønnes, men må i dag takke nei fordi inntektsgrensen er så lav. Disse medlemmer mener at en økt inntektsgrense vil gjøre at foreldre kan ta på seg flere samfunnsnyttige oppgaver og opprettholde noe kontakt med arbeidsliv, organisasjonsliv og lignende som kan gjøre det enklere å komme tilbake i jobb senere.

Disse medlemmer viser til høringsinnspill fra Løvemammaene som understøtter viktigheten av å øke inntektsgrensen til 0,4 G. Disse medlemmer ønsker å understreke at på tross av statsrådens svar, har ikke Løvemammaene misforstått sin egen situasjon.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger, før pleiepenger avkortes, til å tilsvare den til enhver tid gjeldende inntektsgrensen for uføre, som i dag er 0,4 G. Inntektsgrensen gjelder for hvert kalenderår og justeres ut fra endringer i folketrygdens grunnbeløp.»

Disse medlemmer viser til at mottakere av pleiepenger som kun har vært i ordningen i mindre enn tre år, mister støtten etter bare 30 stønadsdager dersom barnet dør, i motsetning til opptil tre måneder for de som har mottatt støtte lenger. Dette oppleves som svært sårt, og de fleste blir sykemeldt i den samme perioden.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å endre folketrygdloven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør, får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenger, i stedet for at enkelte kun får beholde pleiepenger i opptil 30 stønadsdager som i dag.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet i 2019 fikk gjennomslag for å gjøre pleiepengeordningen mer fleksibel. Disse medlemmer er fornøyde med de endringer Fremskrittspartiet fikk gjennom da. Selv om disse medlemmer er fornøyde med de endringer som kom i 2019, er det fortsatt noen hull i regelverket. Disse medlemmer er gjort oppmerksomme på at Nav tolker regelverket for pleiepenger for en utviklingshemmet person over 18 år veldig strengt. Det er stilt krav til at barn over 18 år med utviklingshemming også må være døende. Samtidig vil disse medlemmer påpeke at ikke alle kommuner har gode bo- og omsorgstilbud på plass for de som er utviklingshemmet, pleietrengende og ikke døende.

Disse medlemmer fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige endringer i reglene for pleiepengeordningen for utviklingshemmede personer over 18 år, slik at foreldre kan motta pleiepenger, uten at barnet er døende, hvis ikke kommunene har et godt omsorgstilbud å tilby.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger, før pleiepenger avkortes, til å tilsvare den til enhver tid gjeldende inntektsgrensen for uføre, som i dag er 0,4 G. Inntektsgrensen gjelder for hvert kalenderår og justeres ut fra endringer i folketrygdens grunnbeløp.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om å endre folketrygdloven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør, får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenge, i stedet for at enkelte kun får beholde pleiepenge i opptil 30 stønadsdager som i dag.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gjøre de nødvendige endringer i reglene for pleiepengeordningen for utviklingshemmede personer over 18 år, slik at foreldre kan motta pleiepenger, uten at barnet er døende, hvis ikke kommunene har et godt omsorgstilbud å tilby.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:71 S (2023–2024) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård om en rausere pleiepengeordning – vedtas ikke.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 19. mars 2024

Freddy André Øvstegård

leder

Mímir Kristjánsson

ordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
2024/4981

Vår ref
24/264-

Dato
31. januar 2024

Vurdering av representantforslag 71 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård om en rausere pleiepengeordning (Dokument 8:71 S (2023-2024))

Jeg viser til brev av 18. januar 2024 vedlagt representantforslag 71 S (2023-2024) fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Freddy André Øvstegård om en rausere pleiepengeordning.

Arbeids- og sosialkomiteen ber om en vurdering av følgende forslag:

«1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke inntektsgrensen for personer som mottar pleiepenger, før pleiepenger avkortes, til å tilsvare den til enhver tid gjeldende inntektsgrensen for uføre, som i dag er 0,4 G. Inntektsgrensen gjelder for hvert kalenderår og justeres ut fra endringer i folketrygdens grunnbeløp.

2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre loven slik at alle som mottar pleiepenger i tilfeller hvor barnet dør, får beholde pleiepengene i opptil tre måneder uavhengig av hvor lenge vedkommende har mottatt pleiepenger, i stedet for at enkelte kun får beholde pleiepenger i opptil 30 stønad dager som i dag.»

Øke inntektsgrensen

Representantene hevder at det er en inntektsgrense på 10 000 kroner ved mottak av pleiepenger før avkorting, og ber om at denne økes og G-reguleres. Dette må bero på en misforståelse.

Pleiepenger beregnes som sykepenger og gis med 100 prosent av beregningsgrunnlaget inntil seks ganger grunnbeløpet (G), som per 1. mai 2023 utgjør NOK 711 720. Dette innebærer at mottaker får erstattet det vedkommende taper av arbeidsinntekt opptil dette beløpet. Det er ingen inntektsgrense eller fribeløp knyttet til denne ytelsen slik som ved uføretrygd (som har lavere kompensasjonsgrad).

Pleiepengegrunnlaget baserer seg på den forutgående arbeidsinntekten omsorgspersonen hadde på skjæringstidspunktet (tidspunktet hvor den aktuelle situasjonen inntraff, og lovens vilkår skal vurderes ut fra). Dersom en mottaker av pleiepenger senere gjenopptar arbeid eller får pensjonsgivende inntekt, skal pleiepengene avkortes tilsvarende. Dette er likt som for sykepenger. Det er den inntekten som bortfaller som erstattes av ytelsen. Uten en slik regulering ville vedkommende fått dobbeltkompensasjon, altså at ytelsen fra trygden kommer i tillegg til den ordinære inntekten.

Pleiepenger når barn dør

Jeg har forståelse for at det er svært krevende for foreldre å oppleve at deres barn dør. Sorgen ved å miste et barn er individuell, og arter seg forskjellig fra person til person. Jeg vil imidlertid påpeke at pleiepenger er en inntektserstatningsordning for yrkesaktive som har omsorg for et barn som på grunn av sykdom trenger kontinuerlig tilsyn og pleie. Forlengelsen av rett til ytelsen når barnet dør skal gi foreldre som har stått utenfor arbeidslivet i en periode i forbindelse med omsorg for et pleietrengende barn, tid til å områ seg med tanke på å komme tilbake i arbeid igjen.

Foreldre som mottar pleiepenger når barnet dør, kan som hovedregel få ytelsen i seks uker etter barnets dødsfall. I tillegg har vi en særbestemmelse for foreldre som har vært helt borte fra arbeidslivet i en svært lang periode, og som derfor kan trenge mer tid til å områ seg enn personer som har mottatt pleiepenger i en kortere periode. Dette gjelder de som har mottatt fulle pleiepenger, altså 100 prosent ytelse, i minst tre år. Personer som har mottatt fulle pleiepenger i så lang tid som tre år eller mer har ikke deltatt i arbeidslivet på lang tid, og kan i tillegg ha mistet kontakt med arbeidsgiver. Personer som har mottatt pleiepenger i kort tid (det kan i prinsippet være så kort som én dag) antas å stå nærmere arbeidslivet og ha tettere kontakt med arbeidsgiver enn personer som har mottatt pleiepenger i flere år.

Ordnningen med fortsatt rett til pleiepenger i en viss periode etter barnets død, er dermed ikke en stønad knyttet til sorgen over å ha mistet et barn. Ordnningen er knyttet til behovet for en overgangsperiode (områingsperiode) før gjenopptak av arbeid, og differensieringen på stønadslengden speiler nærheten til arbeidslivet. Foreldre som mister barn uten å ha hatt forutgående pleiepengeperiode, f.eks. ved brå ulykke, vil ikke ha rett til pleiepenger etter dødsfall, selv om disse også har sorgreaksjoner.

Etter den gamle pleiepengeordningen (før 2017) var det bare de som hadde mottatt fulle pleiepenger i tre år som hadde rett til ytelsen etter barnets død. Det var svært få som oppfylte dette vilkåret, og de fleste fikk dermed ikke pleiepenger etter barnets bortgang. I den gjeldende pleiepengeordningen har man i tillegg innført retten til pleiepenger i seks uker etter

dødsfall, uavhengig av lengden på pleiepengemottak før dødsfallet og om man har arbeidet noe ved siden av pleiepengemottak. Dette er en styrking av pleiepengeordningen. Det tilsvarer også lengden med stønad som foreldre kan få dersom barnet dør i foreldpengeperioden.

Mottak av pleiepenger gir samme rett til sykepenger som arbeidsinntekt. Foreldre som ikke er i stand til å arbeide (er arbeidsuføre) i lengre tid etter et dødsfall, vil kunne få sykepenger og den oppfølgingen fra lege, arbeidsgiver og Arbeids- og velferdsetaten som denne ytelsen gir rett til. Denne oppfølgingen kan gjøre det lettere å komme tilbake i arbeid. Med pleiepenger følger ingen rett til oppfølging.

Jeg mener at reglene for pleiepenger ved barns død er gode og treffende ut fra intensjonen med ordningen. Jeg vil også påpeke at pleiepengeordningen ble kraftig utvidet i perioden 2017-2019, og en evaluering som ble lagt fram av Oxford Research i 2022 viser at ordningen fungerer godt.

Med hilsen

Tonje Brenna

